C/2024/1989

2024.3.12.

Elnevezés bejegyzése iránti kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján

(C/2024/1989)

Ez a közzététel az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 51. cikke alapján jogot keletkeztet a kérelem elleni felszólalásra, amely az e közzététel napjától számított három hónapon belül tehető meg.

EGYSÉGES DOKUMENTUM

„Bingöl Balı”

EU-szám: PDO-TR-02886 – 2023.1.5.

OEM (x) OFJ ( )

1. **Elnevezés(ek)**

„Bingöl Balı”

2. **Tagállam vagy harmadik ország**

Törökország

3. **A mezőgazdasági termék vagy élelmiszer leírása**

3.1. *A termék típusa*

1.4. osztály: Egyéb állati eredetű termékek (tojás, méz, különböző tejtermékek a vaj kivételével stb.)

3.2. *Az 1. pontban szereplő elnevezéssel jelölt termék leírása*

A „Bingöl Balı” a 4. szakaszban meghatározott földrajzi területről nyert vegyes virágméz. Színe a világos borostyánsárgától a sötét borostyánsárgáig változhat. Lépesmézként és pergetett mézként hozzák forgalomba. A méztermeléshez az *Apis mellifera* anatoliaca, *A. mellifera* caucasica és az *A. mellifera* meda méhfajokat és azok hibridjeit használják.

A „Bingöl Balı” méz virágporjellemzői a következők.

i. a virágpornak a következő kapcsolódó taxonok legalább egyikét tartalmaznia kell: *Astragalus* sp. (csüdfű), *Centaurea* sp. (imola), *Hypericum* sp. (orbáncfű), *Trifolium* sp. (lóhere) és *Xeranthemum* sp. (vasvirág),

ii. a virágpornak továbbá meg kell felelnie a 2. táblázatban felsorolt pollenösszetételnek (nem elvárás, hogy minden felsorolt pollentaxon együttesen jelen legyen).

1. táblázat

A „Bingöl Balı” fizikai-kémiai tulajdonságai

Jellemző	Érték
Nedvességtartalom (%; max.)	18 %
Szacharóz (g/100 g; max.)	3 g/100 g
Fruktóz + glükóz (g/100 g; min.)	65 g/100 g
Fruktóz/glükóz	1,00–1,30
Maltóz (%; max.)	4 %

([1]) HL L 343., 2012.12.14., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj

Vízben oldhatatlan anyag (g/100 g; max.)	0,1 g/100 g
Szabad savak (meq/kg; max.)	40 meq/kg
Vezetőképesség (mS/cm; max.)	0,8 mS/cm
Diasztázszám (min.)	15
HMF (mg/kg; max.)	20 mg/kg
$\delta^{13}C_{méz}$	– 23 vagy annál kisebb
$\delta^{13}C_{fehérje} - \delta^{13}C_{méz}$	– 1,0 vagy annál nagyobb
$C_{4\ cukor}$ (max.)	7 %
Prolin (mg/kg; min.)	450

2. táblázat

A „Bingöl Balı” melisszopalinológiai jellemzői:

	Taxon	Család	Pollentartalom (elsődleges: ≥ 45 %, másodlagos: 16–44 %, csekély: 3–15 %, nyomokban: < 3)
1.	*Acanthus* sp.	Acanthaceae	csekély, nyomokban
2.	*Sambucus* sp.	Adoxaceae	csekély, nyomokban
3.	*Allium* sp.	Amaryllidaceae	csekély, nyomokban
4.	*Rhus* sp.	Anacardiaceae	csekély, nyomokban
5.	Apiaceae	Apiaceae	nyomokban
6.	*Chaerophyllum* sp.	Apiaceae	nyomokban
7.	*Eryngium campestre*	Apiaceae	másodlagos, csekély, nyomokban
8.	*Pimpinella* sp.	Apiaceae	elsődleges, nyomokban
9.	*Achillea* sp.	Asteraceae	csekély, nyomokban
10.	*Anthemis* sp.	Asteraceae	nyomokban
11.	*Artemisia* sp.	Asteraceae	másodlagos, nyomokban
12.	*Carduus* sp.	Asteraceae	nyomokban
13.	*Cichorium* sp.	Asteraceae	másodlagos, csekély, nyomokban
14.	*Cirsium* spp.	Asteraceae	csekély, nyomokban
15.	*Cirsium yildizianum*	Asteraceae	másodlagos, nyomokban
16.	*Crepis* sp.	Asteraceae	másodlagos, csekély, nyomokban
17.	*Echinops* sp.	Asteraceae	csekély, nyomokban
18.	*Gundelia* sp.	Asteraceae	nyomokban
19.	*Helichrysum* sp.	Asteraceae	elsődleges, másodlagos, csekély, nyomokban
20.	*Leontodon* sp.	Asteraceae	nyomokban
21.	*Onopordum* sp.	Asteraceae	nyomokban
22.	*Ptilostemon* sp.	Asteraceae	nyomokban
23.	*Senecio* sp.	Asteraceae	nyomokban

24.	*Taraxacum* sp.	Asteraceae	csekély, nyomokban
25.	*Xanthium* sp.	Asteraceae	nyomokban
26.	*Alkanna* sp.	Boraginaceae	nyomokban
27.	*Anchusa* sp.	Boraginaceae	nyomokban
28.	*Cerinthe minor*	Boraginaceae	nyomokban
29.	*Echium* sp.	Boraginaceae	csekély, nyomokban
30.	*Myosotis* sp.	Boraginaceae	csekély, nyomokban
31.	*Onosma* sp.	Boraginaceae	nyomokban
32.	*Campanula* sp.	Campanulaceae	csekély, nyomokban
33.	*Campanula* sp.	Campanulaceae	csekély, nyomokban
34.	*Cephalaria* sp.	Caprifoliaceae	csekély, nyomokban
35.	*Dipsacus* sp.	Caprifoliaceae	nyomokban
36.	*Scabiosa* spp.	Caprifoliaceae	nyomokban
37.	*Valeriana* sp.	Caprifoliaceae	nyomokban
38.	*Dianthus* sp.	Caryophyllaceae	csekély
39.	*Saponaria* sp.	Caryophyllaceae	nyomokban
40.	*Silene* sp.	Caryophyllaceae	nyomokban
41.	Caryophyllaceae/ Amaranthaceae	Caryophyllaceae/ Amaranthaceae	másodlagos, csekély, nyomokban
42.	*Chenopodium* sp.	Chenopodiaceae	csekély, nyomokban
43.	*Convolvulus* sp.	Convolvulaceae	másodlagos, nyomokban
44.	*Cornus* sp.	Cornaceae	nyomokban
45.	*Sedum* sp.	Crassulaceae	csekély,
46.	*Eleagnus* sp.	Eleagnaceae	nyomokban
47.	*Euphorbia* sp.	Euphorbiaceae	nyomokban
48.	*Coronilla* sp.	Fabaceae	csekély, nyomokban
49.	*Genista* sp.	Fabaceae	nyomokban
50.	*Hedysarum* sp.	Fabaceae	csekély, nyomokban
51.	*Lathyrus* sp.	Fabaceae	nyomokban
52.	*Lotus* sp.	Fabaceae	elsődleges, másodlagos, csekély, nyomokban
53.	*Medicago* sp.	Fabaceae	csekély
54.	*Melilotus* sp.	Fabaceae	másodlagos, csekély, nyomokban
55.	*Onobrychis* sp.	Fabaceae	nyomokban
56.	*Robinia pseudoacacia*	Fabaceae	nyomokban
57.	*Securigera* sp.	Fabaceae	csekély
58.	*Vicia* spp.	Fabaceae	nyomokban

59.	Geranium sp.	Geraniaceae	nyomokban
60.	Lamiaceae	Lamiaceae	csekély, nyomokban
61.	*Lamium macrodon*	Lamiaceae	másodlagos, csekély
62.	*Lamium* sp.	Lamiaceae	elsődleges, másodlagos, csekély, nyomokban
63.	*Marrubium* sp.	Lamiaceae	nyomokban
64.	*Mentha* sp.	Lamiaceae	nyomokban
65.	*Nepeta* sp.	Lamiaceae	nyomokban
66.	*Origanum* sp.	Lamiaceae	csekély, nyomokban
67.	*Phlomis* sp.	Lamiaceae	csekély, nyomokban
68.	*Salvia* sp.	Lamiaceae	nyomokban
69.	*Teucrium* sp.	Lamiaceae	csekély, nyomokban
70.	*Thymus* spp.	Lamiaceae	nyomokban
71.	*Lythrum salicaria*	Lythraceae	csekély, nyomokban
72.	*Alcea* sp.,	Malvaceae	nyomokban
73.	*Malva* sp.	Malvaceae	nyomokban
74.	*Tilia* sp.	Malvaceae	nyomokban
75.	*Morus* sp.	Moraceae	nyomokban
76.	*Epilobium* sp.	Onagraceae	nyomokban
77.	*Corydalis* sp.	Papaveraceae	nyomokban
78.	*Papaver* sp.	Papaveraceae	nyomokban
79.	*Linaria* sp.	Plantaginaceae	csekély, nyomokban
80.	*Plantago lanceolata*	Plantaginaceae	elsődleges, másodlagos, csekély, nyomokban
81.	*Acantholimon* sp.	Plumbaginaceae	nyomokban
82.	*Polygala* sp.	Polygalaceae	nyomokban
83.	*Polygonum* sp.	Polygonaceae	nyomokban
84.	*Rheum* sp.	Polygonaceae	nyomokban
85.	*Rumex* sp.	Polygonaceae	nyomokban
86.	*Portulaca* sp.	Portulacaceae	nyomokban
87.	*Lysimachia* sp.	Primulaceae	nyomokban
88.	*Ranunculus* sp.	Ranunculaceae	nyomokban
89.	*Paliurus spina christi*	Rhamnaceae	nyomokban
90.	*Cerasus* sp.	Rosaceae	nyomokban
91.	*Filipendula* sp.	Rosaceae	csekély, nyomokban
92.	*Fragaria* sp.	Rosaceae	nyomokban
93.	*Potentilla* sp.	Rosaceae	másodlagos, csekély, nyomokban

94.	*Prunus* sp.	Rosaceae	nyomokban
95.	*Pyrus* sp.	Rosaceae	nyomokban
96.	*Rosa canina*	Rosaceae	csekély, nyomokban
97.	Rosaceae	Rosaceae	másodlagos, csekély, nyomokban
98.	*Rubus* sp.	Rosaceae	nyomokban
99.	*Sanguisorba* csekély	Rosaceae	csekély, nyomokban
100.	*Galium* sp.	Rubiaceae	csekély, nyomokban
101.	*Citrus* sp.	Rutaceae	csekély, nyomokban
102.	*Salix* sp.	Salicaceae	csekély, nyomokban
103.	*Verbascum* spp.	Scrophulariaceae	elsődleges, másodlagos, csekély, nyomokban
104.	*Eremurus* sp.	Xanthorrhoeaceae	nyomokban

3.3. *Takarmány (kizárólag állati eredetű termékek esetében) és nyersanyagok (kizárólag feldolgozott termékek esetében)*

–

3.4. *Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell elvégezni*

Az előállítás, a feldolgozás és az előkészítés valamennyi szakaszát a meghatározott földrajzi területen kell végezni.

3.5. *A bejegyzett elnevezést viselő termék szeletelésére, aprítására, csomagolására stb. vonatkozó egyedi szabályok*

A mézet legfeljebb 1 kg töltőtömegű üvegedényekben értékesítik.

A lépesmézet 3–5 kg töltőtömegű, téglalap vagy kocka alakú, illetve lakozott, az élelmiszerrel való érintkezésre alkalmas csomagokban értékesítik.

Az eladásra kínált mézet védeni kell a közvetlen napfénytől, és legfeljebb 20°C belső hőmérsékletű, tiszta és száraz, szagoktól mentes helyen kell tárolni.

3.6. *A bejegyzett elnevezést viselő termék címkézésére vonatkozó egyedi szabályok*

A termék csomagolásán fel kell tüntetni a „Bingöl Balı” elnevezést és az alábbi „Bingöl Balı” logók egyikét.

4. **A földrajzi terület tömör meghatározása**

A körülhatárolt földrajzi terület a törökországi Kelet-Anatólia Bingöl tartományához tartozó összes falvat és várost magában foglalja.

5. **Kapcsolat a földrajzi területtel**

A „Bingöl Balı” eredetmegjelölés bejegyzése iránti kérelem kizárólag a termék különleges minőségén és jellemzőin alapul, amelyek a földrajzi területen jelen lévő természeti és emberi tényezőkből adódnak.

A földrajzi terület sajátosságai

Bingöl tartományt hegyek övezik. A fő morfológiai egységeket a tartomány hegyvidéki jellegű területein eltérő tengerszint feletti magasságban fekvő, vulkanikus kőzetből álló fennsíkok, a hegyvidéki területeket átszelő és a törésvonalak mentén futó vízfolyások formálta völgyek, valamint a hegyvidéki tömbök között a tektonikus jelenségek következtében kialakult síkságok és medencék alkotják. A tengerszint feletti magasság és a felszínformák rövid távolságokon belül változnak, ami változatossá teszi a domborzatot, az éghajlati elemeket és a növényzetet.

A földrajzi terület, azaz Bingöl az éves csapadékmennyiségnek és a napsütéses napok nagy számának köszönhetően gazdag növényvilággal rendelkezik. Az erdőterületek domináns növénytakaróját a tölgyfák (*Quercus petraea subsp. pinnatiloba* [K.Koch] Menitsky és *Quercus libani Oliv.*) alkotják. A sztyeppék területén az *Astragalus muschianus* Kotschy & Boiss. ex Boiss. és *Astragalus gummifer Labill.* csüdfűfajok bőséges előfordulása jellemző.

Mivel a fennsíkok átlagos magassága 1 500–2 000 m, a nyári évszak hűvös és a virágzási időszak hosszabb ideig tart. Ez olyan természetes fészkelőhelyek kialakulásához vezet, amelyeket júniustól októberig méhtenyésztési tevékenységekre lehet használni. Ezenkívül további védett helyi területek is elérhetőek méhtartási célra.

Mivel Bingölben nincsenek nehézipari vállalkozások, így biztosított, hogy a talaj és a vízkészletek tiszták maradnak.

A termék sajátosságai

Bingöl tartomány elhelyezkedése, természeti adottságai és termelési értékei tekintetében fontos helyet foglal el a méhészeti tevékenységekben. Az átlós anatóliai választóvonaltól keletre, az iráni-turáni botanikai régióban elhelyezkedő, változatos domborzatú Bingöl a tágabb régióhoz és az ország egészéhez képest jelentős méhtenyésztési potenciállal rendelkezik növényzete gazdag változatosságának és a különböző virágzási időszakoknak köszönhetően. Ebből kifolyólag Bingöl tartománynak igen változatos a gazdag növényállománya, és egyben nagy fokú endémiát mutat. Bingölben körülbelül 1 700 növényfajta található, amelyek közül 300 endemikus. A melisszopalinológiai elemzések során továbbá több mint 200 növénytaxont jegyeztek fel mézelő növényekként. E mézelő növények közül a következő növénycsaládok a legfontosabb: Asteraceae (őszirózsafélék családja), Fabaceae (pillangósvirágúak családja) és Hypericaceae (orbáncfűfélék családja). Ez a változatos összetételű virágállomány nyilvánvalóan tükröződik a „Bingöl Balı” botanikai eredetében.

Botanikai szempontból a „Bingöl Balı” sajátossága a bőséges pollentartalom és a következő kapcsolódó taxonok legalább egyikének jelenléte: *Astragalus* sp. (csüdfű), *Centaurea* sp. (imola), *Hypericum* sp. (orbáncfű), *Trifolium* sp. (lóhere) és *Xeranthemum* sp. (vasvirág), továbbá tartalmaznia kell a 3.2. pont 2. táblázatában feltüntetett pollenek közül néhányat.

Emberi tényező

A Bingöl tartományban sokéve folytatott méhészkedés fontos jövedelemforrás a földrajzi terület számára.

A méhészkedést főként vándorméhészkedés formájában folytatják. A méhészek tevékenysége március elején kezdődik a méhcsaládok téli gondozásával és táplálásával, valamint a méhanyával kapcsolatos teendőkkel. Ez az előkészítés május közepéig folytatódik. A méhészek a földrajzi területen belül a nektártermelés mértékétől függően májusban tudják áthelyezni méheiket.

A méhek helyének megváltoztatása főleg a magasságtól függ. Az 1 100 méter tengerszint feletti magasságú helyeken ritkább a vegetáció, ezért a méhek 1 900 méteres és akár azt meghaladó magasságokra is felrepülnek, 3–4 kilométer távolságra a telepeiktől, a természetes vízforrások és az olyan területek felé, ahol bőséges a nektár- és pollentermelés.

Hivatkozás a termékleírás közzétételére

–